

Avdelningen Systemanalys, försörjningstrygghet och statistik
Policyenheten
Anna Lock
Energimyndigheten
016-544 23 21
anna.lock@energimyndigheten.se

m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Yttrande angående Remiss M2021/00092 Havet och människan (SOU 2020:83)

Energimyndigheten har genom remiss, daterad 2021-02-22, givits möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet i rubricerat ärende.

Sammanfattning

- Vi tillstyrker det nya etappmålet för återföring av växtnäringsämnen.
- Vi tillstyrker föreslaget uppdrag till flera myndigheter för att jobba mot ökad återföring, och håller med om forskningsbehovet för ökad kväveåtervinning.
- Vi avstyrker ändringen i vår instruktion. Det ingår redan i vår nuvarande instruktion att samverka och samarbeta med bland annat Havs- och vattenmyndigheten, och därutöver via uppdrag och anslag.
- Principiellt står vi bakom att ha ett etappmål för marint områdesskydd, men i dagsläget kan vi inte ta ställning till det föreslagna målet. Vi rekommenderar att avvakta med att besluta om etappmålet tills den aviserade ökningen av planeringsbehovet för energiproduktion till havs har tillgodosetts. En viktig förutsättning för detta är bl.a. att relevanta karteringar av havsbotten finns.
- Vi har inget att erinra mot en förtydligad och förenklad uppföljning samt att Havs- och vattenmyndigheten får ett utökat ansvar och uppdrag. Därutöver anser vi att utsedd expertmyndighet (HaV) bör utses till föreslagen expertfunktion, om en sådan bedöms behövas.
- Vi tar inte ställning till utredningens förslag i övrigt.

Energimyndighetens ställningstaganden

Energimyndigheten tillstyrker föreslaget etappmål för återföring av växtnäringsämnen. Vi anser att cirkulära flöden av fosfor och kväve och ett fortsatt systematiskt uppströmsarbete är viktigt för miljöarbetet i hav och vatten utifrån energisystem-, klimat- och kretsloppsperspektiv. Vi delar också den övergripande bedömningen att det behövs en långsiktig och samordnad styrning

genom insatser för minskad tillförsel, effektivare användning och ökad återföring av växtnäringsämnen.

Vi tillstyrker även föreslaget uppdrag till flera myndigheter att ta fram konkreta förslag och styrmedel för en ökad återföring av näringsämnen till livsmedelsproduktion. Vi delar bedömningen att bland annat innovation och teknikutveckling samt mer kunskap behövs för en ökad kväveåtervinning. Produktion av biogas och biogödsel har potential att vara en motor för en ökad återföring av växtnäring. Det finns även andra teknikområden såsom källsortering av avlopp. Utredningen nämner flera forskningsexempel. Energimyndigheten vill även lyfta befintliga insatser för en ökad återföring av näringsämnen till skogsbruket, exempelvis askåterföring. Vi vill även notera regeringens nya forskningsprogram hos Formas¹.

Energimyndigheten kan i dagsläget inte ta ställning till det föreslagna etappmålet för marint områdesskydd. Principiellt står vi bakom att ha ett etappmål för marint områdesskydd, men mot bakgrund av det ökade planeringsbehovet för energiproduktion till havs rekommenderar vi att avvakta med att besluta om ett sådant mål tills detta planeringsbehov har tillgodosetts. I nuvarande havsplaner ryms ett planeringsbehov för energiproduktion till havs på 20–30 TWh. Regeringen har dock aviserat ett planeringsbehov till havs på uppemot 90 TWh till 2040 för att möta framtida elbehov i omställningen mot fossilfrihet. Vi ser att det är viktigt med fortsatt samverkan och samarbete med berörda myndigheter för att uppdatera havsplanerna så att denna havsbaserade vindkraft kan möjliggöras, samtidigt som andra intressen också tillgodoses. Analyser framöver av förutsättningar för samexistens med totalförsvarets intressen har lyfts särskilt i de nuvarande havsplanerna, främst i södra Bottenhavet. En viktig förutsättning för detta är bl.a. relevanta karteringar av havsbottnar och att tillräckliga resurser för sådana karteringar säkerställs hos relevanta myndigheter såsom SGU, HaV och länsstyrelserna.

Vi avstyrker föreslagen ändring i vår instruktion. Vår nuvarande instruktion omfattar arbete med många miljömål, och styrs därutöver även genom riktade uppdrag och anslag. Vi delar utredningens bedömning att det finns ett behov av löpande och långsiktigt samarbete med bl.a. Havs- och vattenmyndigheten framöver kring havsmiljöfrågor. Vi samverkar dock redan med bland annat Havs- och vattenmyndigheten, både utifrån nuvarande instruktion och genom riktade uppdrag. Vi bidrar redan med kunskapsunderlag och finansierar relevant forskning. Mot denna bakgrund ser vi inte att instruktionen behöver ändras.

Energimyndigheten har inget att invända mot föreslagen förtydligad och förenklad uppföljning eller förslaget att Havs- och vattenmyndigheten får ett utökat ansvar och uppdrag. Energimyndigheten utgår ifrån att rapportering och samverkan i samband med årliga uppföljningar och fördjupade utvärderingar inom miljömålssystemet fortfarande samordnas av Naturvårdsverket på

---

¹ [Nytt nationellt forskningsprogram om hav och vatten - Formas, 2020-12-17](#)

Datum
2021-05-21

övergripande nivå. Därutöver anser vi att den redan utsedda expertmyndigheten (Havs- och vattenmyndigheten) bör utses till föreslagen expertfunktion, om en sådan funktion bedöms behövas. Att utse en annan expertfunktion skapar en ny struktur ovanpå den befintliga och innebär en risk för otydligheter kring roller. Energimyndigheten anser att utökade analyser i första hand bör hanteras genom uppdrag till expertmyndigheter enligt befintlig myndighetsstruktur och deras respektive uppdrag och ansvar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson, avdelningschefen Gustav Ebenå, enhetschefen Paula Hallonsten samt handläggarna Kalle Svensson, Mårten Thorsén och Anna Lock, där den sistnämnda har varit föredragande.

Robert Andréén

Anna Lock

Beslutet har fattats elektroniskt i Energimyndighetens ärendehanteringssystem.